

Tarina: Koulutuksen kannustimet

Suomen valtio pyrkii jatkuvasti kehittämään koulutusta. Yksi tätä varten käytetty menetelmä on hyvien oppimistulosten rahallinen kannustaminen.

Koulujen opettajat saavat sitä suurempia palkankorotuksia mitä paremmin oppilaat oppivat. Oppimista mitataan sillä, kuinka hyvin oppilaat pärjäävät vuoden alussa pidettävissä kokeissa verrattuna vuoden lopussa pidettäviin.

Jotta opettajat eivät keskity liikaa juuri kokeissa esiintyvien aiheiden opettamiseen, kokeissa olevat tehtävät pidetään salassa opettajilta ennen kokeen pitämistä. Tehtävät myös vaihtelevat runsaasti vuodesta toiseen. Tehtävät laatii ja vastaukset pisteyttää Opetuksen laadun mittauslaitos.

Opettajien lisäksi myös koulujen rahoituksesta osa määräytyy oppimistulosten perusteella. Tällä saadaan kannustettua kouluja kokeilemaan uusia toimintamenetelmiä ja ottamaan käyttöön hyväksi todettuja ratkaisuja.

Oppimistulokset eivät ole ainoa mittari, jonka perusteella opettajille ja kouluille annetaan palkkioita, vaan esimerkiksi myös oppilaiden hyvinvointia ja kouluun ja läksyihin käyttämää aikaa mitataan. Näin saadaan vältettyä tilanteet, joissa tiettyihin tavoitteisiin keskitytään liikaa muiden kustannuksella.

Oikaisu: Koulutuksen kannustimet

On totta, että koulutusta pyritään kehittämään.

On myös totta, että on joitakin kannustimia hyvistä oppimistuloksista. Eri-laiset järjestöt antavat vuosittain palkintoja parhaille opettajille, joista osaan kuuluu maineen ja kunnian lisäksi myös rahallinen palkkio. Myös hyvin pärjänneille oppilaille voidaan antaa stipendejä.

Tarina kuitenkin liioittelee sitä, kuinka systemaattisesti tällaisia kannustimia on luotu. Vaikka oppilaiden oppimista mitataankin kokeissa, tuloksilla ei suoraan mitata, ketkä ovat hyviä opettajia tai keille opettajille kuuluu antaa palkankorotuksia. Suomessa ei myöskään ole ”Opetuksen laadun mittauslaitosta”.

On kuitenkin joitakin valtakunnallisia kokeita, jotka ovat kaikkialla samat ja joita opettajat eivät tiedä etukäteen. Tunnetuimmat näistä ovat ylioppilaskokeet, joita järjestetään lukiossa syksyisin ja keväisin. Ne antavat kuvaa siitä, miten oppilaiden osaaminen vaihtelee alueittain ja vuosittain.

Kouluissa järjestetään myös kyselyitä, joissa selvitetään oppilaiden hyvinvointia, kouluun käyttämää aikaa ja vapaa-ajan toimintaa. Näitäkään ei ole suoraan linkitetty koulujen rahoitukseen, mutta ne antavat ymmärrystä siitä, mitä oppilaille kuuluu ja millaisia muutoksia tapahtuu.

Vahvistus: Koulutuksen kannustimet

Edellinen oikaisu on totuudenmukainen.